

(ప్రవేశము: రాజలక్ష్మమ్మ, రాఘవమ్మ)

రాఘు:—ఏమి? రాజమ్మవదినా! మీ యింట్లో భోజనాలు అయినవా?

రాజ:—రా! కూళ్ళో! భోజనాలు అయినవి.

రాఘు:—ఇల్లు స్పందడి లేదు. మీ కోడలు ఎక్కడ?

రాజ:—ఎవరో స్నేహితురాలింటికి వెళ్ళి, ఎక్కడో గానసభ అట, అక్కడకు వెళ్ళి, సాయంకాలము వస్తానని చెప్పి వెళ్ళినది.

రాఘు:—సరే గాని, సంసారికదా? గానసభ లేమిటి? స్నేహితులయిండ్లకు వెళ్ళడమేమిటి? ఏమోనమ్మ! నాకు యివన్నీ సరిపడవు.

రాజ:—అయితే ఏమిలే! ఈకాలపువాళ్ళని మనలాగే ఉండమంటే ఉంటారా? ఏదో చిన్నతనము! వారి యిష్టప్రకారం తిరగనియ్యి! యింట్లో ఉండి చేసేదేమిటి?

రాఘు:—ప్రభాకరు డేడీ! వానిని నీ కోడలు బాగా చూచుచున్నదా? ఎంతైనా మారుతీల్లి, కన్న తల్లిలాగ చూచువా? వాడిఖర్చును, తల్లిపోయెను. మారుతీల్లి వచ్చెను.

రాజ:—రామ, రామ, యిట్లామాటలు అనకమ్మ! నాకోడలు సుశీల చాలా మందిది. యోగ్యురాలు. తన కోడుకు మరళితో సమానముగా ప్రభాకరుని ప్రేమించును. నన్ను గౌరవించును. నాకోడుకును భక్తితో చూచును. ప్రభాకరుని స్వావయిపూర్వకముగా ప్రేమిస్తుంది. నాపూర్వము బాగుండి మంచికోడలు దొరికింది.

రాఘు:—(తనలో) నాపాచిక పడలేదు. ((ప్రకాశముగా) సరే వదినా! వెళ్ళినస్తా. నీకూతురు కమల ఎప్పుడువస్తుంది?

రాజ:—సుశీల రమ్మని వ్రాస్తూవున్నది. పండుగకు వచ్చునేమో!

రాఘు:—మందిది. వెళ్ళినస్తానమ్మా!

—నిష్క్రమించును.

* * * * *

(వాసుదేవరావు, సుశీల జడవేసికొనుచు ప్రవేశము)

సుశీల:—ఈ రోజు నేనొక తప్పచేసెతిని.

వాసు:—ఏ మది?

సుశీల:—ప్రభాకరుని కొట్టితిని.

వాసు:—ఎందులకు?

సుశీల:—ప్రక్కయింటి పిల్లలు బంతి ఆడుకొనుచుండగా బంతి వచ్చి మన దొడ్డిలో నుడివడటం దానిని మన ప్రభాకరుడు బాల్బునాపల్చముచే తీసికొని దాచిపెట్టి, వారడుగగా లేదని చెప్పి వారిలో జగడమాడుచుండగా, నేను వెళ్ళి బంతి వారికిప్పించి, ఆబద్ధము చెప్పినందుకు, దాచిపెట్టి జగడమాడినందుకు ప్రభాకరుని కొట్టితిని. ఇప్పుడు పశ్చాత్తాపముకలుగుచున్నది.

వాసు:—సరీ! ఇందులో నీతప్పేమియున్నది? వాడు చేసినది దండవార్జ మైన తప్ప. నీవు కొట్టి, బుద్ధిచెప్పి మంచిత్రోవకు తెచ్చుట మంచివని. ఇందు నీవు పశ్చాత్తాపపడవలసిన పనిలేదు.

సుశీల:—ఏమైననూ, వానికి ఒక చిన్న పైకిలు కొనియివ్వవలెను. అప్పటికిగాని నాకు తృప్తి కలుగదు. అన్నట్లు వానికి దసరాలోపల బట్టలు కుట్టించవలెను. పిల్లలందరు క్రొత్తబట్టలు కట్టుకొంటే వీనికి మనస్సు చిన్నబోవును.

వాసు:—ఏదేండ్లవ్వానికి అప్పుడే పైకిలెందుకు? వీనికి కొంటే మురళికి కొనవద్దా?

సుశీల:—మురళికి ఇంకా మూడేండ్లకదా? వానికేమియూ తొందరలేదు. అదిగో! మాటలలోనే వచ్చుచున్నాడు.

(ప్రవేశము: ప్రభాకరుడు)

ప్రభా:—అమ్మా! దసరాకు నాకు ఏమి కొనిపెట్టతావమ్మా! మంచిమంచిబట్టలు, బంగారు బత్తానులు కొని ఇస్తావా?

వాసు:—నాన్నా! ప్రభాకరా! అమ్మదగ్గరకు వెళ్ళుకురా! అమ్మ నిన్ను కొట్టిందికదూ? రా! నాదగ్గరకురా. అన్నీ కొనిస్తాను.

ప్రభా:—పద్దు, నాకు అమ్మయేకావలెను. అమ్మ కొట్టినా నాకు అన్నీ కొనిస్తుంది. అమ్మా! నేను పెద్దవాడనైనప్పుడు నీకుకూడా అన్నీ కొనిస్తానమ్మా!

వాసు:—(తనలో) ఔరా! వీనికి సుశీలయందు మాతృభావమున్నది? సుశీల వీనిని తన కన్నకొడుకు మురళికంటే ఎక్కువ ప్రేమతో జూచుచున్నందునకదా! వీనికి మాతృభావము కల్గుచున్నది. ఇట్టి సాధ్యని భార్యగా బడయుట నాపూర్వ జన్మసుకృతము.

సుశీల:—సరేలే! బాబూ! తమ్ముడెక్కడ? పదు, మీ ఇద్దరికీ నీళ్లుపోసి అన్నము పెట్టెదను (బడ వేసికొని) రా, వెళ్ళుదము.

—నిష్క్రమింతురు.

* * * * *

(ప్రవేశము: రాఘవమ్మ, సుశీల.)

రాఘు:—సుశీలా! మీ అత్తగారు ఎక్కడ? కొంచము పనివుండి వచ్చినాను.

సుశీల:—కామాక్షమ్మ గారియింటికి వెళ్ళినారు. కూర్చోండి, యిప్పుడే వచ్చెదరు.

రాఘు:—మీనాన్న, అమ్మ బాగా వున్నట్లు ఉత్తరాలు పట్టాన్నవా? నీవు మల్లీ పుట్టింటికి ఎచుడు వెళ్ళుతావు?

సుశీల:—కారదానపరాశ్రులకు రమ్మని వ్రాస్తాయున్నారు. వీలుగాఉంటే వెళ్ళెదము.

రాఘు:—ఎవరెవరు వెళ్ళెదరు? వానుకూడా వస్తాడా?

సుశీల:—రీవు దొరకదట. నేను, ప్రభాకరుడు, మురళివెళ్ళెదము.

రాఘు:—ప్రభాకరుడెందుకు? వాడేమైనా సీకొడుకు గనుకనా?

సుశీల:—నాకు మురళి ఎట్లనో, ప్రభాకరుడు ఆంఠే.

రాఘు:—మీ అత్తగార్నిమాత్రం ప్రభాకరునిమీదే ఎక్కువ ప్రేమ. ఆదేమిటమ్మా! తనకు సీకొడు కట్టనో, వాడున్నా ఆంఠేకదా?

సుశీల:—ఉండవచ్చును. వానికి తల్లిలేదు కనుక అట్లు చూచెదరేకాని ఆమెకు అందరియందు సమాన ప్రేమకలదు. ఆమె చాలా తెలిసినవారు. మమ్ముల నందరను సమదృష్టితో చూచెదరు.

రాఘు:—(తనలో) అబ్బో! వీరికి కలహముగల్గించుటకు నావల్లగాదు. నేను వచ్చినపని కాలేదు. నాసాధికపడకేదు. (ప్రకాశముగా) ఆమ్మయ్యా! వెళ్ళివస్తా. మీ అత్తగారు వస్తే నేను వచ్చినట్లు చెప్పు.

సుశీల:—మంచిది.

* * * * *

(సుశీల ఆయాసము, జ్వరముతో బాధపడుచూ మంచముపై పరుండియుండును.

రాజలక్ష్మమ్మ, వాసుదేవరావు, డాక్టరు, ప్రభాకరుడు, మురళి.)

వాసు:—నిన్నటికంటే కొంత నుణమేనా?

డాక్టరు:—అట్లనేవున్నది. బహుశః రేపటికి తగ్గవచ్చును.

రాజ:—డాక్టరు బాబూ! నాసుశీలను బ్రతికించు నాయనా? ఈ జబ్బువయమవుతుందా? నీదే భారము.

డాక్టరు:—ఆవ్యగారూ! మీరేమియూ భయపడకండి. రేపటికి నయముకావచ్చును. ఈమందే యిస్తూయుండండి.

ప్రభాకరుడు:—మా అమ్మకు నేను మంచిస్తానండీ!

మురళి:—ఆ, నేనిత్తాను.

ప్రభాకరుడు:—(మంచమువద్ద కేసి) అమ్మా! కాళ్లు పట్టేదా?

సుశీల:—వద్దు, నాయనా!

రాజ:—డాక్టరుబాబూ! నాకోమో బెంగగాఉన్నది. నాకోడలు అట్లాపడిఉంటే ఈఇల్లుచూడండి. నిమైనా కాంతివున్నదేమో? నాయనా! మంచిమందు ఇచ్చి త్వరలో మాకష్టముతీర్చు. (కన్నులనీరునించును)

డాక్టరు:—ఆవ్యగారూ! మీరు వూరికే అధైర్యపడకండి. నేను వెళ్ళుచున్నాను. ఈమందే ఇవ్వండి. రేపు మరల వచ్చి చూచెదను.

—నిష్క్రమించును.

రాజ:—స్వామీ! తూర్పుదిక్కున ఉన్న జగన్నాథస్వామీ! నాకోడలికి త్వరలో జబ్బు నయమై ఆరోగ్యముకలిగినేని, నా కొడుకును, కోడలిని, నీనన్నిధికిపంపిస్తాను. స్వామీ! నామొరతలకంటె.

* * * * *

క్రమముగా సుశీలకు కొన్నాళ్లలో ఆరోగ్యము కలిగెను. రాజలక్ష్మమ్మ తను దేవుని వేడుకొన్న విధమున కొడుకును, కోడలిని, మనుమలను జగన్నాథయాత్రకు పంపించెను. ఒకపరి స్వామిని తాను దర్శించియుండుటచే తను యింటివద్దయుండెను. వాసుదేవరావు, సుశీల, వారిబిడ్డలు జగన్నాథము వెళ్ళి స్వామిని నేవించి, శక్తికొలది దానధర్మము చేసికొని సురక్షితముగా స్వగృహము చేరిరి. సుశీల అత్తగార్కి నమస్కరించెను. రాజలక్ష్మమ్మ కోడలిని లేపనెత్తి “బిడ్డా! నీ సడయప్పదయము, సాగువర్తనమే నిన్ను రక్షించుగాక! నాపుణ్యము బాగుండలట్టి కన్నులవల్లగా మిమ్ములనంతా చూచుచున్నాను. దైవము నిన్ను రక్షించెను. సౌభాగ్యవతివై పరిణము!” అని ఆశీర్వదించెను.